

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.006.03.2019

Magdalena Bobras
Szkoła Podstawowa nr 5
z oddziałami integracyjnymi im. Andrzeja Frycza
Modrzewskiego
ul. Jerozolimska 73, 97-300 Piotrków Trybunalski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/19/004 – Realizacja programu Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE)

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa nr 5 z oddziałami integracyjnymi im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego ul. Jerozolimska 73, 97-300 Piotrków Trybunalski REGON 000733518 (zwana dalej „Szkołą”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Magdalena Bobras, Dyrektor Szkoły od 1 września 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Wykorzystanie przez Szkołę Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontroler	Ryszard Lewiński, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/126/2019 z 23 maja 2019 r.

(Dowód: akta kontroli str. 1- 3)

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, zwana dalej „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Szkole wykorzystywano Ogólnopolską Sieć Edukacyjną (OSE). Zapewniła ona Szkole szerokopasmowy dostęp do sieci Internet, przyczyniając się do podnoszenia poziomu kompetencji cyfrowych uczniów i wspomagania procesu kształcenia poprzez wykorzystywanie technologii informacyjno - komunikacyjnych. Nauczyciele wykorzystywali cyfrowe materiały edukacyjne w procesie dydaktycznym na wszystkich poziomach nauczania.

Pełne korzystanie z sieci OSE w Szkole wymaga przeprowadzenia prac adaptacyjnych lokalnej infrastruktury sieciowej, prace w tym zakresie planowane są w lipcu-sierpniu 2019 r. Celem zapewnienia bezpiecznego użytkowania sieci OSE, w Szkole korzystano z usługi *Bezpieczeństwo OSE PLUS*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Korzystanie przez szkoły z Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z protokołem zdawczo-odbiorczym, usługi świadczone w ramach OSE zostały udostępnione Szkole w dniu 14 marca 2019 r. Szkoła zamówiła szerokopasmowy dostęp do Internetu o symetrycznej przepustowości 100 Mb/s.

(Dowód: akta kontroli str. 17 - 18)

2. W ramach podłączenia sieci OSE do Szkoły dostarczono: szafę krosowniczą, urządzenie CPE³, przełącznik sieciowy (Switch) i jeden Access Point⁴. Urządzenia były oznakowane zgodnie z dokumentacją odbiorową i podłączone do sieci komputerowej.

(Dowód: akta kontroli str. 17 – 18, 46 – 52, 66)

3. W związku z przyłączeniem Szkoły do OSE, konieczne są prace adaptacyjne. Zostaną one sfinansowane z budżetu Szkoły. Dyrektor Szkoły wyjaśniła m.in., że *lokalna sieć komputerowa jest w dalszym ciągu w fazie modernizacji /.../ celem jest doprowadzenie okablowania do wszystkich pomieszczeń, z których korzystają uczniowie i nauczyciele. Do tej pory okablowanie pełne znajduje się w sali komputerowej nr 18, w innych salach lekcyjnych korzystanie z Internetu odbywa się drogą wi-fi. Prace adaptacyjnych dotychczas nie przeprowadzono, z uwagi na obawę zniszczenia okablowania sieciowego podczas rozpoczętej w czerwcu 2019 r. wymiany ogrzewania centralnego. Prace adaptacyjne zostaną przeprowadzone po ukończeniu wymiany ogrzewania, przed rozpoczęciem roku szkolnego 2019/2020. W grudniu 2018 r., w związku z planowanym podłączeniem Szkoły do OSE, zakupiono 25 laptopów za łączną kwotę 36,8 tys. zł. Środki na zakup uzyskano od organu prowadzącego Szkołę.*

(Dowód: akta kontroli str. 67 - 77)

W Szkole, według stanu na dzień 4 czerwca 2019 r., znajdowały się 54 komputery, w tym 44 urządzenia mobilne. Do Internetu za pomocą łącza OSE podłączono 36 komputerów, w tym 18 urządzeń mobilnych. Pozostałe komputery były podłączone od Internetu przez łącza dostarczone przez dostawcę komercyjnego.

(Dowód: akta kontroli str. 67 - 77)

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Urządzenie CPE brzegowe pracujące na styku sieci lokalnej i publicznej, dostarczające usługi sieciowe dla sieci lokalnej oraz zapewniające podstawowe mechanizmy bezpieczeństwa.

⁴ Urządzenie zapewniające hostom dostęp do sieci komputerowej za pomocą bezprzewodowego nośnika transmisyjnego, jakim są fale radiowe.

W ocenie Dyrektora Szkoły sprzęt komputerowy podłączony do Internetu za pośrednictwem OSE zapewnia sprawne korzystanie z zasobów tej sieci i nie istnieje potrzeba jego wymiany.

(Dowód: akta kontroli str. 67 - 77)

W Szkole w roku szkolnym 2018/2019 były 24 oddziały, do których uczęszczało 455 uczniów.

(Dowód: akta kontroli str. 78)

4. Zgodnie z dokumentacją powykonawczą, uruchamiając OSE, przedstawiciel operatora OSE przeprowadził test odbioru usługi polegający na sprawdzeniu: przepustowości dostępu do Internetu, dostępności usług pocztowych i stron internetowych, w tym strony Szkoły. Test zakończył się wynikiem pozytywnym. Instruktaż użytkownika w zakresie instalacji certyfikatów SSL został przeprowadzony dla osoby pełniącej funkcję Technicznego Reprezentanta Szkoły.

(Dowód: akta kontroli str. 46 - 52)

5. Szkoła, składając zamówienie na zainstalowanie OSE oświadczyła, że chce korzystać z bezpłatnych usług bezpieczeństwa wspierających zabezpieczenie uczniów przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju - tzw. *Bezpieczeństwo OSE PLUS*.

(Dowód: akta kontroli str. 27 - 28)

6. W Szkole funkcję Koordynatora OSE pełniła Wicedyrektor Szkoły, natomiast funkcję Technicznego Reprezentanta Szkoły – nauczyciel informatyki.

(Dowód: akta kontroli str. 27 i 79-82)

W wyniku weryfikacji rzeczywistej prędkości dostępu do sieci Internet poprzez OSE stwierdzono, iż średnia prędkość pobierania danych wynosiła 92,5 Mb/s, natomiast średnia prędkość wysyłania danych 67,6 Mb/s. Zgodnie z załącznikiem nr 6 *warunki świadczenia usługi OSE* do umowy nr 25914 z dnia 27 września 2018 r. o świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych w *Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej* prędkość wysyłania i pobierania danych powinna wynosić co najmniej 96,0 Mb/s.

(Dowód: akta kontroli str. 60 – 65, 67 - 77)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, iż zawiadomiono operatora OSE o niewystarczającej prędkości wysyłania danych przez łącze OSE. W odpowiedzi operator poinformował o ponownym sprawdzeniu prędkości. W dniu 14 czerwca 2019 r. Szkoła sprawdziła prędkość łącza i ustaliła, że wynosi ona 89,0 Mb/s dla pobierania danych z Internetu i 81,09 Mb/s dla danych wysyłanych do Internetu.

(Dowód: akta kontroli str. 60 – 65, 67 - 77)

Jak wyjaśniła Dyrektor Szkoły, od czasu uruchomienia usługi OSE nie występowały przerwy w korzystaniu z sieci Internet. Dyrektor wskazała także, iż utrudnieniem korzystania z łącza OSE jest „słaba siła” sygnału generowanego przez antenę (Access Point) do sieci WLAN. Powyższe utrudnienie zostanie usunięte po doprowadzeniu przewodów sieci kablowej do każdej sali lekcyjnej i utworzeniu sieci LAN w Szkole.

(Dowód: akta kontroli str. 29 – 30, 60 - 65)

7. Według wyjaśnień Dyrektora Szkoły, *uczniowie mogą korzystać z sieci OSE na wszystkich zajęciach edukacyjnych. Szkoła jest wyposażona w tablice interaktywne, komputery /.../*. Dostęp do Internetu poprzez łącze OSE umożliwiono w niektórych salach lekcyjnych oraz w pokoju nauczycielskim. Korzystanie z komputerów przez uczniów odbywa się pod nadzorem i za przyzwoleniem nauczycieli. Docelowo, po modernizacji, która ma nastąpić w lipcu i sierpniu 2019 r., za pośrednictwem łącza OSE będzie możliwy dostęp do Internetu we wszystkich pomieszczeniach na terenie

Szkoły. Zgodnie ze Statutem Szkoły, na terenie Szkoły obowiązywał zakaz używania telefonów i innych urządzeń elektronicznych.

(Dowód: akta kontroli str. 67 - 77)

8. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, iż Szkoła otrzymała informację od Ministerstwa Edukacji Narodowej o możliwości udziału w programie OSE. Nauczyciele zostali zobowiązani do zapoznania się z tym programem we własnym zakresie.

(Dowód: akta kontroli str. 67 - 77)

Na przykładzie danych z miesiąca maja 2019 r. stwierdzono, że w Szkole korzystano z materiałów edukacyjnych dostępnych w Internecie. Były to przykładowo czytanki, bajki, kolorowanki, quizy, dyktanda, zadania, ćwiczenia, zabawy matematyczne, serwisy i portale dla nauczycieli.

Nauczyciele nie korzystali z materiałów zamieszczonych na stronach internetowych takich jak <https://epodreczniki.pl/>, <https://it-szkola.edu.pl/>, <http://www.scholaris.pl/>, <https://akademia.nask.pl/>.

(Dowód: akta kontroli str. 67 - 77)

9. W Szkole funkcjonowały dwa łącza do sieci Internet:

- OSE - zapewniające szerokopasmowy dostęp do Internetu o symetrycznej przepustowości 100 Mb/s. Usługa była nieodpłatna. Szkoła nie zamówiła odpłatnego dostępu o zwiększonej przepustowości;
- Internet dostarczany przez podmiot komercyjny – łącze do celów administracyjnych, o przepustowości 80 Mb/s. Miesięczny koszt utrzymania łącza wynosił 69 zł.

(Dowód: akta kontroli str. 58 – 59, 83 - 87)

10. W okresie objętym kontrolą przeprowadzono pięć szkoleń nauczycieli w zakresie wykorzystania cyfrowych materiałów edukacyjnych w nauczaniu, w których wzięło udział łącznie 29 nauczycieli, tj. 42,5% kadry nauczycielskiej w roku szkolnym 2017/2018 i 21,4% kadry w roku 2018/2019.

(Dowód: akta kontroli str. 67 - 77)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, iż uruchomienie OSE przyczyniło się do urozmaicenia prowadzonych obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych. *Uczniowie chętnie korzystają z zasobów internetowych, wykorzystują zasoby proponowane przez nauczycieli jak również sami poszukują aplikacji i programów, które mogą wykorzystać jako metodę samokształcenia. Nauczyciele podnoszą swoje kwalifikacje poprzez dokształcanie się korzystając z różnych form doskonalenia.*

(Dowód: akta kontroli str. 88 - 92)

11. Dyrektor Szkoły wyjaśniła, iż Operator OSE nie prowadził w Szkole działań informacyjno-promocyjnych dotyczących OSE i zasad bezpiecznego korzystania z technologii cyfrowych.

(Dowód: akta kontroli str. 67 - 77)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 28 czerwca 2019 r.

Kontroler
Ryszard Lewiński
główny specjalista k. p.

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor

Przemysław Szewczyk
DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Łodzi
z up.

Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka
wicedyrektor